

dosarul nr. 2ra-1414/22
2-20055971-01-2ra-04102022

prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Telenești (jud.Gh. Popa)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Iu. Cotruță, I. Țurcan, V. Cotorobai)

Î N C H E I E R E

21 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Svetlana Coșneanu, în interesele Liliei Vataman,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Lilia Vataman împotriva lui Leontie Andreev și Stepanidei Andreeva cu privire la revendicarea proprietății din posesia nelegitimă și perceperea venitului ratat cauzat în urma uzurpării proprietății private,

împotriva deciziei din 07 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către avocatul Svetlana Coșneanu, în interesele Liliei Vatama, a fost casată hotărârea din 04 noiembrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești și a fost emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 27 mai 2020 Lilia Vataman a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Leontie Andreev și Stepanidei Andreeva privind revendicarea proprietății din posesie nelegitimă și perceperea venitului ratat cauzat în urma uzurpării proprietății private.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, conform contractului de donație nr.2374 din 10 aprilie 2019 este proprietara lotului de teren agricol cu suprafața de 0.6999 ha cu nr. cadastral xxxxx situat în extravilanul orașului Telenești.

A menționat reclamanta că acest lot de teren i-a fost donat de către bunica sa Roșca Emilia în anul 2019, dar ea îl deține de mai mult timp. Pe parcursul anilor între ea și pârâți au fost conflicte, deoarece dâșii au ocupat samovolnic lotul ce-i aparține, s-a adresat de mai multe ori la primăria orașului Telenești, la organele de poliție, dar deoarece conflictul este de competența instanței de judecată i s-a refuzat soluționarea litigiului.

A susținut reclamanta că, pârâții invocă niște motive neîntemeiate care le-ar permite să folosească lotul de teren ce-i aparține. Pârâții sunt persoane în vîrstă și ea nu dorește să mai discute cu ei pe marginea problemei date fiindcă dînșii nu-i recunosc dreptul ei de proprietate asupra lotului de teren indicat, cu atît mai mult pe parcursul ultimilor ani ei au schimbat semnele de la hotar după bunul lor plac.

A afirmat reclamanta că, dispune de toate actele ce-i confirmă dreptul de proprietate, terenul fiind înregistrat pe numele său la SCT Telenești. La fel pârâții neavînd nici un drept prelucrează lotul de teren, chiar și după ce la fața locului a fost specialistul în probleme funciare de la primărie și a mai stabilit încă o data liniile hotarului.

A relatat reclamanta că în toamna anului 2019 au prelucrat terenul și așteaptă în anul curent să culeagă roadele, fapt cu care nu este de acord, deoarece este terenul său și din care considerente solicită încasarea din contul pârâților a venitului ratat în urma acțiunilor de uzurpare a proprietății private.

Prin hotărârea din 04 noiembrie 2021 a Judecătoriei mun. Orhei, sediul Telenești acțiunea depusă de Lilia Vataman a fost respinsă, ca neîntemeiată.

Respingînd acțiunea prima instanță a reținut că reținut că proprietarul terenului cu numărul cadastral xxxxx este Vataman Lilia în baza contractului de donație din 10.04.2019, iar proprietarul terenului cu numărul cadastral xxxxx este Stepanida Andreeva în baza titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

La fel s-a reținut că în urma examinării cazului la fața locului, comisia a stabilit faptul că Leontie Andreev și Stepanida Andreeva prelucrează lotul de teren cu numărul cadastral xxxxx și refuză de a restitui lotul de teren proprietarei Lilia Vataman.

Istanța de fond a apreciat critic acest act, întrucît în comisie au fost incluși Zară Mihail inginerul cadastral, Veaceslav Brumă, Andrei Vataman și Lilia Vataman, astfel neglijînd ceilalți proprietari Leontie Andreev și Stepanida Andreeva, la fel n-a fost specificat în ce constă prelucrarea terenului cu numărul cadastral xxxxx de către Andreev Leontie și Andreeva Stepanida.

La 08 noiembrie 2021, avocatul Svetlana Coșneanu, în interesele Liliei Vataman, a depus cerere de apel nemotivată, iar la 25 martie 2022, prin intermediul oficiului poștal a depus cerere de apel motivată, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de avocatul Svetlana Coșneanu, în interesele Liliei Vataman, din alte motive, a fost casată hotărârea din 04 noiembrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești și a fost emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

Istanța de apel și-au motivat soluțiile concluzionînd că, soluția primei instanțe de respingere a acțiunii înaintate de Lilia Vataman către Leontie Andreev și Stepanida Andreeva privind revindicarea proprietății din posesie nelegitimă, perceperea venitului ratat și compensarea cheltuielilor de judecată, este neîntemeiată.

Istanța de apel a menționat că Lilia Vataman nu este în drept de a revendica în instanța de judecată dreptul de posesie asupra terenului cu numărul cadastral xxxxx de la Leontie Andreev și Stepanida Andreeva, deoarece ultimii nu mai sunt proprietari ai

acestui teren, iar calitatea de pârâți pe litigiul dat este necorespunzătoare. Or, potrivit contractului de donație nr.10932 din 18 decembrie 2018 terenul cu numărul cadastral xxxxx a fost donat de către Leontie Andreev și Andreeva Stepanida lui Andrei Andreev (f.d.37).

La 09 septembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal avocatul Svetlana Coșneanu, în interesele Liliesi Vataman a declarat recurs împotriva deciziei din 07 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei contestate și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, constatările instanței de apel și anume la faptul că la moment proprietar al terenului în litigiu este fiul pârâților, însă în prima instanță și instanța de apel pârâții au recunoscut că ei prelucrează și culeg roada, iar fiul lor este plecat peste hotare, iar recurenta nu are pretenții față de fiul lor.

A susținut că prin decizia instanței de apel se justifică acțiunile pârților deoarece dânșii au acaparat o porțiune considerabilă de teren și o prelucrează.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la 07 iunie 2022.

Din actele cauzei rezultă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresa poștală a recurtei Lilia Vataman, or. Telenești, str. Ștefan cel Mare 10, ap. 22 la 21 iulie 2022 (f.d.147) inclusiv la poșta electronică a avocatei acesteia Svetlana Coșneanu, cosneanu@gmail.com (f.d. 147).

Astfel, recursul declarat la 09 septembrie 2022, este în termen.

La 05 octombrie 2022 în adresa intimațiilor a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 155).

Prin referința depusă la data de 20 octombrie 2022, Leontie Andreev și Stepanida Andreeva au solicitat respingerea recursului depus de Lilia Vataman.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Svetlana Coșneanu, în interesele Liliei Vataman, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (*cauza Rebai și alții contra Franței, nr. 26561/1995 din 25 februarie 1995*), pe când în recursul declarat de avocatul Svetlana Coșneanu, în interesele Liliei Vataman, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de avocatul Svetlana Coșneanu, în interesele Liliei Vataman, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de avocatul Svetlana Coșneanu, în interesele Liliei Vataman, împotriva deciziei din 07 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic